

การมีส่วนร่วมของมารดาในการปฏิบัติการดูแลบุตรขณะเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจะเกิดผลดีทั้งต่อมารดาและบุตร โดยทำให้มารดาคงบทบาทการเป็นมารดาซึ่งจะช่วยลดความเครียดของมารดาลงได้ และผู้ป่วยเด็กจะรู้สึกอบอุ่น สดความกลัวและความเครียด และสามารถร่วมมือในการทำกิจกรรมการพยาบาล การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติของมารดาในการดูแลบุตรเจ็บป่วยเฉียบพลันขณะเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และเปรียบเทียบการปฏิบัติของมารดาในการดูแลบุตรที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง วัย ความรุนแรงของโรค และการรักษาที่ได้รับ กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษา ณ หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 3 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ตั้งแต่ 3 วัน ขึ้นไป ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2545 ถึง 30 สิงหาคม 2545 จำนวน 150 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามการปฏิบัติของมารดาในการดูแลบุตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ และการจัดกลุ่มคำตอบ

ผลการวิจัยพบดังนี้ การปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างในการดูแลบุตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์มากกว่าร้อยละ 50.00 ปฏิบัติทุกครั้งหรือทุกวัน ใน 33 กิจกรรม จาก 41 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 80.49 โดยปฏิบัติกิจกรรมการดูแลบุตรด้านร่างกายได้มากที่สุด รองลงมาเป็นการปฏิบัติกิจกรรมการดูแลบุตรด้านจิตใจ และการปฏิบัติกิจกรรมการดูแลบุตรด้านกิจกรรม พยาบาลตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างในเรื่อง วัยของบุตร ความรุนแรงของโรคตามการรับรู้ของมารดา และการรักษาที่ได้รับ ปฏิบัติกิจกรรมการดูแลบุตรได้แตกต่างกันในบางกิจกรรม

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการดูแลบุตรของกลุ่มตัวอย่าง คือ ไม่มีความรู้ ไม่มั่นใจในการปฏิบัติ ไม่มีประสบการณ์มาก่อน ไม่สามารถจัดการกับพฤติกรรมของบุตรได้ ไม่กล้าบอกหรือขอความช่วยเหลือจากพยาบาล รู้สึกเหนื่อย ขาดความเป็นส่วนตัว ขาดอุปกรณ์ และไม่คุ้นเคยกับสถานที่ โดยกลุ่มตัวอย่างต้องการสนับสนุนในด้านความรู้ ด้านจิตใจ และอุปกรณ์ในการดูแลบุตร

ผลการวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า การให้มารดามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการดูแลบุตร ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยของผู้ป่วยเด็ก ความรุนแรงของโรค และการรักษาที่ผู้ป่วยเด็กได้รับ โดยพยาบาลควรให้ความรู้ ความสนใจ และให้ความช่วยเหลือมารดาผู้ป่วยเด็กในการดูแลบุตร นอกจากนี้หอผู้ป่วยเด็กควรจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ไว้อย่างเพียงพอเพื่อส่งเสริมให้มารดามีส่วนร่วมในการดูแลบุตรได้มากขึ้น

Mother participation in caring for hospitalized children could be benefit directly to not only the mother, but also the children. Especially mothers could maintain their mother role and decrease their stress, while children feel warmth, decrease of fear and stress, and cooperate to treatment. This descriptive research aimed to describe practices of mothers in caring for hospitalized children with acute illnesses, and to compare the practices of mothers in caring for children in different age groups, severity of illness, and received treatment. The sample were 150 mothers whose children were admitted for at least three days to the pediatric unit 3, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during June, 2002 to August, 2002. Research instruments consisted of a Demographic Recording Form and The Practices of Mothers in Caring for Children Questionnaire. Data were analyzed by using frequency, percentage, and grouping the responses.

The major results of this study were as follows: the practices of samples in caring for their children indicated that more than 50 percent of experience samples practiced all the time or every day, of 33 out of 41 practice items (80.49%). The most frequent activities was physical caring, followed by psychological caring, and then nursing care practice. With regard to the difference in terms of children age group, mother perception of severity of illness, and treatment, the maternal practices of caring for hospitalized children were different in some activities.

Problems and obstacles in practices of samples in caring for their children were lack of knowledge, no confidence in caring, no experience, inability to handle children's behavior, feeling uneasy to ask for help from nurses, feeling tired, lack of privacy and instruments, and unfamiliar with the place. The samples need to be educated, mental support and instruments for caring for children.

The findings of this study suggests that the implication of mother participation in caring for children should be appropriate to the age of the child, severity of illness, and treatment. Nurses should provide education, their concern, and help mothers of pediatric patients to care for the children. In addition, the pediatric ward should prepare sufficient instruments in order to promote the practices of mothers in caring for children.